Civillieta Nr.C12221917

S P R I E D U M S
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ
2017.gada 31.jūlijā

Daugavpils tiesas
tiesnese G.Kusiņa
ar tiesas sēdes sekretāri I.Plotiņu,
izskatīja atklātā tiesas sēdē Lāčplēša ielā 19, Krāslavā, civillietu /pers. B/ prasība pret /pers. C/ par uzturlīdzekļu piedziņu bērnam.

Aprakstošā daļa

Prasītājas/pers. B/ pilnvarotā pārstāve /pers. E/ 2017.gada 28.jūnijā iesniedza tiesā prasības pieteikumu pret /pers. C/ par uzturlīdzekļu piedziņu bērnam. Prasībā norādīts, ka /datums/ir dzimis /pers. F/. Bērna dzimšana ir reģistrēta /adrese/. Latvijā bērns nav deklarēts. Atbildētājs ir atzinis bērna paternitāti. Laulība ar atbildētāju netika noslēgta. Dēls atrodas prasītājas apgādībā un aprūpē. Atbildētājs nepalīdz ne materiāli, ne kādā citā ziņā uzturēt savu dēlu. Prasītāja viena nespēj uzturēt bērnu un uzskata, ka atbildētājs var materiāli atbalstīt. Prasītāja uzskata, ka nav jāpierāda fakts, ka prasītājai jānodrošina bērnam ikdienas uzturs, kas mēnesī sasniedz 500 *euro*. Prasītājai ir zināms, ka atbildētāja ienākumi atļauj maksāt bērnam uzturu 180 *euro* mēnesī. Labprātīgi vienoties ar atbildētāju par bērna uzturlīdzekļu piedziņu nav iespējams. Prasītājai nav zināms, kur atbildētājs strādā un kādā apmērā saņem ienākumus.

Pamatojoties uz Civillikuma 177.panta pirmo, otro un ceturto daļu, 179.panta pirmo, otro un piekto daļu, lūdz piedzīt no atbildētāja prasītājas labā uzturlīdzekļus dēla /pers. F/ uzturēšanai ik mēnesi 180 *euro,* bet ne mazāk kā valstī noteikto uzturlīdzekļu minimālo apmēru, sākot no prasības iesniegšanas dienas līdz dēla pilngadībai. Spriedumu lūdz izpildīt nekavējoties.

Prasītājas pilnvarotā pārstāve /pers. E/ tiesas sēdē prasību uzturēja pēc prasības pieteikumā norādītajiem motīviem un lūdza to apmierināt pilnā apmērā.

Atbildētājs/pers. C/ uz tiesas sēdi neieradās, lai gan par tiesas sēdes vietu un laiku atbildētājam paziņots Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā. Rakstveida paskaidrojumu atbildētājs tiesai neiesniedza.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu lietu var izskatīt bez atbildētāja klātbūtnes.

Motīvu daļa

Tiesa, uzklausot prasītājas pilnvaroto pārstāvi, pārbaudot rakstveida pierādījumus, uzskata, ka prasība par uzturlīdzekļu piedziņu ir pamatota un apmierināma daļēji.

Ar lietas materiāliem pievienoto bērna dzimšanas ieraksta apliecinātu kopiju (saskaņā ar Ziemeļīrijas 1976.gada dzimšanu un miršanu reģistrācijas likuma 38.pantu) ir pierādīts, ka /datums/dzimušā /pers. F/ vecāki ir /pers. C/ un /pers. B/.

Izvērtējot prasības pieteikumu un prasītājas pilnvarotās pārstāves tiesas sēdē sniegtos paskaidrojumus, tiesa atzīst, ka nav pamata apšaubīt to, ka aizgādību pār pušu nepilngadīgo dēlu ikdienā īsteno prasītāja /pers. B/.

Civillikuma 179.panta pirmā un otrā daļa noteic, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmo daļu bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Augstākās tiesas Senāta 2012.gada 25.oktobra spriedumā SKC-1391/2012 norādīts, ka lai noteiktu piedzenamo uzturlīdzekļu apmēru, tiesai, izvērtējot lietā esošos pierādījumus kopsakarā ar pušu paskaidrojumiem, ir jānoskaidro, kāda ir bērna uzturam nepieciešamā summa, lai vislabāk nodrošinātu bērna intereses; jāizvērtē vecāku mantas stāvoklis un spēja šādu summu segt *(vecākiem bērni jāapgādā atbilstoši katra ienākumiem un mantas stāvoklim)*; bērna uzturam noteikto summu jāsadala proporcionāli katra vecāka mantiskajam stāvoklim, ievērojot katra vecāka ieguldījumu bērna uzturēšanai.

No minētā secināms, ka uzturlīdzekļu sniegšanas pienākums primāri saistīts ar vecāku mantas stāvokli un spēju uzturēt, lai, nosakot uzturlīdzekļu apmēru, maksimāli tiktu nodrošinātas bērna intereses. Likumdevējs nav ierobežojis nosakāmo uzturlīdzekļu apjomu, izņemot minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru katram vecākam neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam.

Konkrētajā lietā tiek pieprasīti lielāki uzturlīdzekļi, kā valstī noteiktie minimālie uzturlīdzekļi, no bērna tēva, bet pēc tiesas pieprasījuma iesniegtie pierādījumi neapliecina prasītājas norādīto faktu prasības pieteikumā, ka atbildētājs ir spējīgs maksāt lielākus uzturlīdzekļus nekā valstī noteiktajā minimālajā apmērā.

Saskaņā ar lietas materiālos esošo Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras 2017.gada 5.jūlija izziņu Nr.17/1286237 /pers. C/ pēdējo sešu mēnešu periodā valsts sociālās apdrošināšanas iemaksas nav reģistrētas. Saskaņā ar 2017.gada 11.jūlija Valsts ieņēmumu dienesta izziņu Nr.8.16.1-4/173980 no 2017.gada 1.janvāra neviens darba devējs nav sniedzis ziņas par /pers. C/ nodarbinātību un gūtajiem ienākumiem, kā arī līdz 2017.gada 7.jūlijam /pers. C/ nav reģistrēts Valsts ieņēmumu dienestā kā saimnieciskās darbības veicējs. Saskaņā ar Valsts vienotajā datorizētajā zemesgrāmatā un Ceļu satiksmes drošības direkcijas Transportlīdzekļu reģistra informatīvajā sistēmā iekļauto informāciju /pers. C/ nepieder nekustamie īpašumi un transportlīdzekļi.

Atbildētājs nav iesniedzis tiesai savu materiālo stāvokli raksturojošus pierādījumus. Prasītājas pārstāves tiesas sēdē izklāstītie argumenti, ka atbildētājs strādā nelegāli un gūst pietiekoši lielus ienākumus, nav pierādīti ar Civilprocesa likumā paredzētiem pierādīšanas līdzekļiem, līdz ar to nevar būt par pamatu uzturlīdzekļu apmēra noteikšanā.

Izvērtējot lietas materiālos esošos rakstveida pierādījumus, kas raksturo atbildētāja mantisko stāvokli, tiesa secina, ka no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami uzturlīdzekļi bērna /pers. F/ uzturam 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi, kas atbildētājam jānodrošina neskatoties uz to, ka nekādu legālu ienākumu viņam nav.

Saskaņā ar 2016.gada 25.oktobra grozījumiem 2015.gada 24.novembra Ministru kabineta noteikumos Nr.656 "Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros no 2017.gada 1.janvāra ir 380 *euro*. 30% no 380 *euro* ir 114 *euro*.

Uzturlīdzekļi no atbildētāja jāpiedzen, sākot ar 2017.gada 28.jūniju – prasības pieteikuma iesniegšanas dienu tiesā.

Izvērtējot prasītājas lūgumu noteikt, ka tiesas spriedums izpildāms nekavējoties, tiesa uzskata, ka prasītājas lūgums ir apmierināms, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktu, kur noteikts, ka pēc lietas dalībnieka lūguma tiesa spriedumā var noteikt, ka pilnīgi vai noteiktā daļā nekavējoties izpildāmi spriedumi par līdzekļu piedziņu bērnu uzturēšanai.

Civilprocesa likuma 42.panta pirmā daļa nosaka, ka tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts

ienākumos proporcionāli prasījuma apmierinātajai daļai. Atbilstoši Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktam, prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu ir maksājumu kopsumma par vienu gadu. Līdz ar to valsts nodeva tiek aprēķināta no prasības summas 114 *euro* x 12 mēneši = 1368 *euro*. No atbildētāja atbilstoši Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktam piedzenama valsts nodeva 205,20 *euro* (1368 x 15%), kā arī ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 2,07 *euro* par tiesas dokumentu piegādāšanu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu atbildētājam nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 97., 193.pantiem tiesa

nosprieda

Prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. B/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus /pers. F/, dzimis /datums/, uzturēšanai ik mēnesi 30% (trīsdesmit procentus) no Ministru Kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot no 2017.gada 28.jūnija līdz bērna pilngadībai, uzturlīdzekļu samaksu veicot kontā Nr./konta numurs/.

Spriedumu daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildīt nekavējoties.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, valsts labā valsts nodevu 205,20 *euro* (divi simti pieci *euro* 20 centi), ieskaitot kontā: Valsts kase, reģistrācijas Nr.90000050138, BIC kods TRELLV22, konts LV55TREL1060190911200, norādot iemaksas mērķi: valsts nodeva civillietā Nr.C12221917, un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 2,07 *euro* (divi *euro* 07 centi), ieskaitot kontā: Tiesu administrācija, Valsts kase, NMR 90001672316, BIC kods TRELLV22, konts LV51TREL2190458019000, norādot iemaksas mērķi: kods 21499, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi civillietā Nr.C12221917.

Noteikt /pers. C/ sprieduma labprātīgas izpildes termiņu 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas tiesas izdevumu samaksai, izskaidrojot, ka samaksu apliecinoši dokumenti par piedziņu valsts labā jāiesniedz/jāatsūta Daugavpils tiesas kancelejai, Lāčplēša ielā 19, Krāslavā, vai jāiesniedz Daugavpils tiesas kancelejās Daugavpilī vai Preiļos, pretējā gadījumā piedziņa tiek nodota tiesu izpildītājam.

Noraidīt prasību daļā par uzturlīdzekļu piedziņu 66 *euro* apmērā.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā Latgales apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Daugavpils tiesā.

Tiesnese G.Kusiņa